

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล.....นายเสกสรรค์ คนชื่อ.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้.....บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๔๖๐๑๗๕๙๖..... Facebook.....ทิว' พาร์ม..... Lineเสกสรรค์.....

เกิด พ.ศ. ...๒๕๐๕.... ปัจจุบันอายุ...๕๑....ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปวช.

สถาบันการศึกษา

คณะ/สาขาวิชา สาขาเกษตรกรรม

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ...ผู้ใหญ่นบ้าน.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร.....๓๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๒.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. แปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๗ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ ด้านปศุสัตว์ มีการเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า เพื่อนำมาใช้เลี้ยงสัตว์ โดยการนำมาสับกับอาหารไก่พันธุ์ไข่ เพื่อลดต้นทุนในเรื่องค่าอาหารสัตว์ได้

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การจัดการด้านดินและปุ๋ย การปลูกปอเทืองเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวนาปีแล้ว การใส่ปุ๋ยในนาข้าวจะต้องใส่ทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีร่วมกัน การใส่ปุ๋ยเคมีนั้นจะต้องใส่ให้ถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลา และถูกวิธี โดยมีการใช้เทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการใส่ปุ๋ยข้าวครั้งที่ ๒ หรือการใส่ปุ๋ยแต่งงานในนาข้าวปี เพื่อเพิ่มน้ำหนักต่อเมล็ดให้มากขึ้น

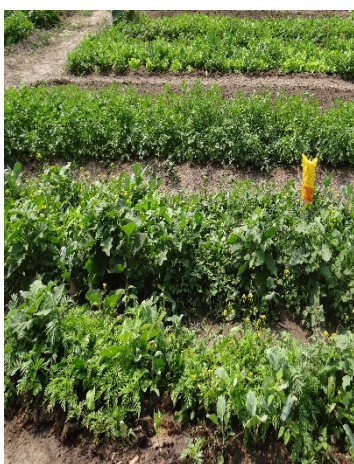
ฐานเรียนรู้ที่ ๓ ด้านประมง มีการเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า เพื่อนำมาใช้เลี้ยงปลาในบ่อ เพื่อลดต้นทุนในเรื่องค่าอาหารปลาได้ และมีการส่งเสริมให้เลี้ยงปลาดุกในกระชังบก เลี้ยงกบในกระชัง การเลี้ยงปลาในบ่อในสระน้ำ และเพาะเลี้ยงปลา โดยเลี้ยงเพื่อเป็นอาหาร และเหลือก็นำไปจำหน่าย โดยทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายและเป็นการเพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้อีกทางหนึ่ง

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน โดยได้มีการนำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในการป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ข้าวได้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าว และการใช้แบคทีเรียบาซิลลัส ออโมโคลิสเฟเซียนส์ (เบอร์ ๒) ในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกสนในฝรั่งกิมจู นอกจากนี้ยังมีการใช้ถุงเหลืองและกาบเหนียวในการดักแมลง การใช้วิธีกล และหมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูก

ฐานเรียนรู้ที่ ๕ การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรสมัยใหม่มาช่วยในผลิตข้าว ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต โดยเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้แก่ การนำรถแทรกเตอร์มาช่วยในการทำนาหยอด ทำให้ง่ายต่อการจัดการในนาข้าว เช่นมีความสะดวกในการกำจัดวัชพืช ต้นข้าวไม่หนาแน่นจนเกินไป ทำให้ลดความเสี่ยงในการเกิดการระบาดของโรคและแมลงในนาข้าว

ฐานเรียนรู้ที่ ๖ การบริหารจัดการน้ำ โดยการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรสมัยใหม่มาช่วยในการบริหารจัดการน้ำ โดยมีการวางระบบน้ำหยด และการใช้สปริงเกอร์ในสวนไม้ผล เพื่อให้ไม้ผลได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอตามความต้องการ และเป็นการประหยัดน้ำที่ดีในช่วงฤดูแล้ง

ฐานเรียนรู้ที่ ๗ การปลูกพืชหลังนา หลังจากฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวนาปีแล้ว จะมีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ โดยจะมีการปลูกพืชผักที่ใช้น้ำน้อยแทนการทำนาปรัง เช่น พริก ผักกาด กะหล่ำปลี ข้าวโพดหวาน ต้นหอม ผักชี ฟักทอง กระบี่ กะหล่ำดอก ฯลฯ เพื่อจำหน่าย โดยทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายและเป็นการเพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้อีกทางหนึ่ง

๓. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๐ หลักสูตร ประกอบด้วย

๓.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การผลิตน้ำหมัก
๒. การปลูกข้าวแบบลดต้นทุน
๓. การเลี้ยงปลา
๔. การเลี้ยงโคเนื้อ
๕. เศรษฐกิจพอเพียง
๖. เกษตรผสมผสาน
๗. การปลูกพืชหลังนา

๓.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. เกษตรผสมผสาน
๒. เศรษฐกิจพอเพียง
๓. เกษตรทฤษฎีใหม่

๓.๒ หลักสูตรเสริม จำนวน ๖ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การปลูกข้าวแบบลดต้นทุน
๒. การเลี้ยงแพะแดง
๓. การเลี้ยงปลา
๔. การเลี้ยงโคเนื้อ
๕. ระบบน้ำในแปลงเพาะปลูก

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบ การถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรเกษตรผสมผสาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาเรียนรู้ได้เข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรผสมผสาน
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่ของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

และทฤษฎีใหม่

๓. เป็นแนวทางในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีพแบบพึ่งพาตนเอง

เนื้อหา

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรผสมผสาน
๒. เศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
๓. การบริหารจัดการพื้นที่ทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. การบริหารจัดการพื้นที่ของตนเองตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสาน

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้

๑. บรรยาย
๒. ชมวีดิทัศน์
๓. ศึกษาดูงานในแปลง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

๑. เป็นประธาน ศพก. ระดับอำเภอ
๒. ประธาน ศพก. ระดับอำเภอ เข้าร่วมการประชุม เครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด
๓. เครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ ด้านการเกษตรในพื้นที่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
๔. เครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด สรุปข้อมูล เขียนโครงการเพื่อพัฒนา/แก้ไขปัญหาด้านการเกษตร
๕. เรียงลำดับโครงการตามความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน
๖. จัดทำแผนการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. ได้มีการเชิญประชุมหารือ คณะกรรมการ ศพก. และเครือข่าย ระดับอำเภอ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดแนวทางการพัฒนาและ แผนดำเนินงาน รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ ฐานเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีความถูกต้องตามหลัก วิชาการและมีความเหมาะสมต่อพื้นที่นั้นๆ ตามแผนแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. ที่ แนบมานี้

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แต่เดิมประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก แต่การทำการเกษตรยังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดความรู้ ต่อมามีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรจากหน่วยงานต่างๆ ทำให้มีความรู้และนำมาใช้ในการเกษตรเพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้นและผลผลิตทางการเกษตรสามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ทั้ง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี โดยปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสาน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

เกิดจากการทำการเกษตรมีพื้นที่เพิ่มขึ้น และกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น รวมไปถึงต้นทุนค่าไฟฟ้าและการใช้แรงงานที่เพิ่มขึ้น ทำให้การดูแลพื้นที่ไม่ทั่วถึง และผลผลิตการเกษตรราคาตกต่ำหารผลิตแต่พืชเชิงเดี่ยว จึงปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสาน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง

๑. การนำเทคโนโลยีโซลาร์เซลล์เข้ามาใช้เพื่อลดต้นทุนค่าไฟฟ้าในการสูบน้ำ

๒. การนำระบบการให้น้ำแบบสปริงเกลอร์เข้ามาใช้เพื่อลดระยะเวลา ลดแรงงานในการรดน้ำ สามารถให้น้ำพืชได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง และสามารถให้ปุ๋ยผ่านระบบน้ำได้อีกด้วย พืชจะได้รับน้ำและธาตุอาหารอย่างเพียงพอ ส่งผลให้ปริมาณและคุณภาพผลผลิตดีขึ้น

๓. การปลูกปอเทืองเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวนาปีแล้ว การใส่ปุ๋ยในนาข้าวจะต้องใส่ทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีร่วมกัน

๔. การนำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในการป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ข้าวได้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าว และการใช้แบคทีเรียบาซิลลัส อะไมโคลิสเฟเซียนส์ (เบอร์ ๒) ในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนสในฝรั่งกิมจู

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. จากการสูบน้ำด้วยไฟฟ้ามีค่าใช้จ่ายมากขึ้นจึงปรับเปลี่ยนมาเป็นการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เนื่องจากพื้นที่มีความเหมาะสม มีพื้นที่โล่ง สามารถติดตั้งแผงรับพลังงานและสูบน้ำได้อย่างต่อเนื่อง

๒. การใช้ระบบการให้น้ำแบบสปริงเกลอร์ ด้วยสภาพดินด้านบนเป็นดินลูกรัง และดินด้านล่างเป็นดินเหนียว การให้น้ำแบบร่องหรือการใช้สายยางรดน้ำ น้ำสามารถซึมผ่านชั้นดินลูกรังได้ดี แต่เมื่อถึงชั้นดินเหนียวน้ำซึมลงใต้ดินได้น้อยและจะไหลออกด้านข้าง มากกว่าด้านลึก จึงได้นำระบบให้น้ำแบบสปริงเกลอร์มาใช้ เนื่องจากสามารถให้น้ำได้เป็นวงกว้าง ในปริมาณน้ำที่พอเหมาะกับสภาพดิน น้ำจะค่อยๆซึมลงดินอย่างช้าๆ จนถึงระดับรากพืช จึงหยุดการให้น้ำ

๓. การปลูกปอเทืองเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวนาปีแล้ว การใส่ปุ๋ยในนาข้าวจะต้องใส่ทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีร่วมกัน การใส่ปุ๋ยเคมีนั้นจะต้องใส่ให้ถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลา และถูกวิธี โดยมีการใช้เทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการใส่ปุ๋ยข้าวครั้งที่ ๒ หรือการใส่ปุ๋ยแต่งหน้าในข้าวนาปี เพื่อเพิ่มน้ำหนักต่อเมล็ดให้มากขึ้น

๔. การนำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในการป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ข้าวได้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าว และการใช้แบคทีเรียบาซิลลัส อะไมโคลิสเฟเซียนส์ (เบอร์ ๒) ในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนสในฝรั่งกิมจู นอกจากนี้ยังมีการใช้ถุงเหลืองและกาบเหนียวในการดักแมลง การใช้วิธีกล และหมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูก

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

๑. การเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมในพื้นที่ โดยเลือกปลูกข้าวพันธุ์ กข๖ มะลิ ๑๐๕ เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่มีความทนทานต่อสภาพอากาศ ทนลม ทนแล้ง สามารถเจริญเติบโตได้ดี มีความต้านทานโรคและแมลงพอสมควร และให้ผลผลิตได้ดี

๒. การปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น การทำนาข้าวอย่างเดียว เป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสานและเกื้อกูลกัน อาทิเช่น เลี้ยงปลาในนาข้าว ปลูกฝรั่งกิมจู มะม่วง ปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกพืชผักหลังฤดูการทำนา ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นตลอดทั้งปี

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)พืชผัก/ไม้ผล..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลา..... จำนวน.....๒.....(หน่วย..บ่อ.....)

๒.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๕.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)โค..... จำนวน.....๕.....(ตัว)

๓.๒)เป็ดเทศ..... จำนวน.....๒๐.....(ตัว)

๓.๓)ไก่พื้นเมือง..... จำนวน.....๕๐๐.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑).....ไถดะ/ไถแปร/ไถพรวน..... เป็นเงิน..... ๗๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒).....ปุ๋ยคอก..... เป็นเงิน..... ๕๐๐..... บาท/ไร่

๑.๓).....เมล็ดพันธุ์..... เป็นเงิน..... ๒๕๐.....บาท/ไร่

๑.๔).....ปุ๋ยเคมี..... เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่

๑.๕).....กำจัดวัชพืช..... เป็นเงิน.....-.....บาท/ไร่

๑.๖).....เก็บเกี่ยว..... เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๗).....แรงงาน..... เป็นเงิน..... -.....บาท/ไร่

๑.๘).....ขนส่ง..... เป็นเงิน..... -.....บาท/ไร่

๑.๙).......... เป็นเงิน.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๒,๙๕๐.....บาท/ไร่

รายได้๓,๐๕๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรายแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน(ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....พืชผัก.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑๐๐.....บาท/วัน

- ๒) รายได้รายสัปดาห์(ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ฝรั่งกิมจู เปิดเนื้อ ไข่พื้นเมือง.....
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๕๐๐.....บาท/สัปดาห์
- ๓) รายได้รายเดือน(ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ปลาอินทรี ปลาตุ๊ก.....
เฉลี่ยรายได้เดือนละ...๑,๐๐๐....บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี(ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....
เฉลี่ยรายได้ปีละ...๒๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ(ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑. ตนเอง ได้รับความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการเกษตร ใช้ในการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งสามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง

๒. เกษตรกรรายอื่น ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ด้านการเกษตร ด้านการบริหารจัดการพื้นที่และนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตนเอง

๓. ชุมชน มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน อยู่ใกล้ สามารถเดินทางได้สะดวก เป็นศูนย์ฝึกอบรมด้านทักษะอาชีพในชุมชน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑. ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นพลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่มีของเสีย ไม่ปล่อยมลพิษ

๒. ระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ เป็นระบบการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพ ประหยัดน้ำกว่าระบบน้ำแบบท่วม พืชได้รับน้ำเพียงพอตามความต้องการของพืช

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การทำเกษตรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์มีส่วนช่วยลดการใช้ไฟฟ้าซึ่งบางส่วนก่อให้เกิดมลพิษและภาวะเรือนกระจก และการใช้ระบบสปริงเกอร์เป็นระบบการให้น้ำประสิทธิภาพสูง ช่วยให้การใช้ทรัพยากรน้ำเป็นไปอย่างคุ้มค่า

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ มีคณะกรรมการระดับอำเภอช่วยกันวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตร เพื่อวางแผนในการพัฒนาหรือการเตรียมการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงานและเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ในปีที่ผ่านมา มีเกษตรกรเข้ามาฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และเยี่ยมชม ศพก. มากกว่า ๕๐๐ คน และได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรทั้งใน ศพก. และนอก ศพก. มากกว่า ๑๐ ครั้ง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาเรื่องโรคและแมลงที่มารบกวน ทั้งข้าว มันสำปะหลัง พืชผัก และไม้ยืนต้น

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เป็นแหล่งเรียนรู้/ศึกษาหาข้อมูลด้านการเกษตร เป็นแหล่งกระจายข่าวสาร/นโยบายต่างๆ ของทางภาครัฐให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

จากการปฏิบัติหลายกิจกรรมจนประสบผลสำเร็จ ทำให้มีเกษตรกรเข้ามาศึกษาเรียนรู้และนำไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จ และร่วมเป็นสมาชิก มากกว่า ๑๕ ราย ซึ่งแต่ละรายก็มีความถนัดเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน เช่น สมาชิกกลุ่มผู้ปลูกข้าว ปลูกไม้ผล โคกหนองนาโมเดล สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงปลา เป็นต้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

เป็นสถานที่ในการทำกิจกรรมระหว่างหน่วยงานต่างๆทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้เข้ามาใช้สถานที่ในการฝึกอบรมถ่ายทอดให้ความรู้และพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตร

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆและเกษตรกรในพื้นที่ เป็นผู้กระจายข่าวสารต่างๆ รวมไปถึง การประชุมหารือร่วมกับ ศพก.เครือข่าย เพื่อพัฒนา ศพก.ต่างๆ ให้ดีขึ้น

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนช่วยในการสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรในพื้นที่ เป็นผู้แบ่งปันความรู้ เป็น ที่ปรึกษา และแก้ไขปัญหาของเกษตรกร จนกระทั่งเกษตรกรทำการเกษตรจนประสบความสำเร็จ

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

๑. ประธาน ศพก. ระดับอำเภอ
๒. คณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด
๓. ผู้ใหญ่บ้าน
๔. ปศุสัตว์อาสา
๕. ประมงอาสา
๖. หมอдинอาสา
๗. ประธานกองทุนหมู่บ้านระดับตำบล
๘. เป็นเครือข่ายยุทธธรรมชุมชนระดับอำเภอ กระทรวงยุติธรรม
๙. เป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดมุกดาหาร

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การสละเวลาทำกิจกรรมของตนเอง เพื่อเข้าร่วมการประชุมกับหน่วยงานต่างๆ การไป เป็นวิทยากร บรรยายให้ความรู้ด้านการเกษตรตามสถานที่ต่างๆ เช่น โรงเรียน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ เป็นต้น

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

มีความซื่อสัตย์ ขยัน พากเพียร

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย(ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางพะเยา ไตรยวงศ์
๒. นางอภินันท์ ทองคำวัน
๓. นางสาวธมกร ไชยบุบผา
๔. นายธนานันท์ ทองคำวัน
๕. นางสาวธนพร ประกอบดี
๖. นายวีริยุทธ วั่งวงศ์

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. แบบรายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
๒. แบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ศพก.
๓. การสัมภาษณ์

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ไม่มี

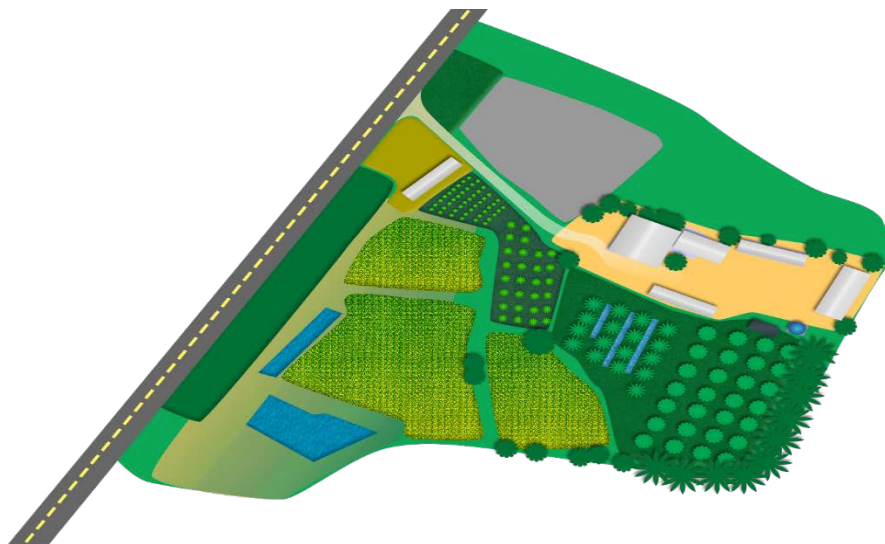
*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนผังศูนย์ศพก. อำเภอคำชะอี

หมายเหตุ

สัญลักษณ์

- ๑ นาข้าว
- ๒ ทำเกษตรแบบผสมผสาน
- ๓ พืชผักสวนครัว
- ๔ ที่อยู่อาศัย และคอกวัว

แผนพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี พ.ศ.๒๕๖๙
อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

การพัฒนา ศพก. เพื่อให้มีความพร้อมในการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. อำเภอ ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ศพก.ดังนี้

๑. การวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น ได้ ดังนี้

ที่	ด้านความเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิด	มาตรการลดความเสี่ยง
๑.	ด้านการเงิน	๑.ได้รับงบประมาณสนับสนุน ศพก. น้อย -ไม่มีรายรับทางอื่นเข้ามาบริหาร ศพก.	๑.ขอรับสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ ๒.ส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรและนอกภาคเกษตร - ส่งเสริมการปลูกพืชชนิดที่มีมูลค่าสูง -ส่งเสริมการปลูกไม้ผลเพื่อเสริมการท่องเที่ยว
๒.	ด้านการดำเนินงาน	๑.การขาดแคลนแรงงาน ๒.การเข้าถึงเทคโนโลยีในแปลงเกษตร ๓.ปัญหาค่าจ้างแรงงานสูง	๑.สนับสนุนแรงงานคืนถิ่น ๒.ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการ ๓.ใช้แรงงานในครัวเรือน
๓.	ด้านตลาด	๑.ต้นทุนการผลิตสูงและผลผลิตมีราคาไม่แน่นอน -ผลผลิตการเกษตรไม่ได้คุณภาพ -ราคาผลผลิตตกต่ำ ซึ่งเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงมาจากผลผลิตไม่ได้คุณภาพ ๒. พึ่งพาพ่อค้าคนกลาง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ๓. ช่องทางการขนส่งไปยังตลาดต่างๆ มีน้อยและจำกัด	๑.ลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตชีวภาพ ลดการใช้สารเคมี -ส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น GAP GMP ๒.สมาชิกรวมกลุ่มเพื่อขายร่วมกัน ทำให้ต่อรองราคาได้ ๓. สนับสนุนกลุ่มในการจัดการด้านการตลาดแปรรูปผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า
๔.	ด้านเทคโนโลยี	๑.ขาดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย	๑.จัดอบรมองค์ความรู้ใหม่ ๆ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้ทันปัจจุบัน

		๒.เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ทำให้การจัดการดินและการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรไม่คุ้มค่า	๒. จัดตั้งกลุ่ม/กลุ่มวิสาหกิจ/สหกรณ์/แปลงใหญ่
๕.	ด้านสิ่งแวดล้อม	๑. ขาดน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะในฤดูแล้งไม่มีน้ำ ๒. ปัญหาที่ดินเสื่อมโทรม	๑. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเป็นหลัก รวมทั้งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค ๒. การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
๖.	ด้านการเมือง และกฎระเบียบ	๑. มีการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายการเมือง ทำให้การพัฒนาด้านเกษตรไม่ต่อเนื่อง	๑. นโยบายด้านเกษตรควรทำต่อเนื่อง แม้จะมีการเปลี่ยนคณะรัฐบาล